

Hva har beretningen om Paulus' torn i kjødet å lære oss
Olav Valen-Sendstad - "tornen i kjødet"

Vi har utvilsomt noe vesentlig å lære bare av det faktum at vi ikke konkret og klart kan si hva Paulus' torn var. Og det vi først og sist bør lære, er da dette, at Gud har behandlet Paulus på en typisk eller forbilledlig måte. Vi behøver ikke i detalj vite noe mer om Paulus. Han har beskrevet sin torn i kjødet såpass enkelt og klart at vi kan vite:

Hvis det skjer oss på lignende måte, at vi har noe som er eller kan være en torn i kjødet for oss, så skal vi huske at slik som Herren behandlet Paulus, vil Herren behandle oss også. For det er overhodet meningen med at Guds Ånd har latt nedtegne slike beretninger og "historier" i Bibelen, som er forbilledlige for oss: vi skal vite at Herren steller og styrer med oss på samme måte som forbildet viser, når vi må erfare lignende livsforhold i våre kår som dem vi leser om i forbildet.

Da skjønner vi også, at det er en meget stor lykke for oss, at Herren sørget for at Paulus kastet hemmelighetens slør over sin torn i kjødet, men samtidig fortalte klart i minste detalj hvordan Herren stelte med ham. For hvis vi hadde visst hva hans torn besto i, så kunne det likefrem ha avsporet vårt sinn fra det som her er hovedsaken.

Hovedsaken for oss gjennom denne historie er nemlig å lære å kjenne Herrens veier, Herrens råd, Herrens styremåte og Herrens nådes art og vesen. Men hvis Paulus hadde fortalt i den minste detalj om sin torn i kjødet, så ville vi sikkert blitt så opptatt med Paulus at vi knapt hadde fått øye på Herren gjennom dette.

Noen ville vel blitt opptatt på en slik måte av Paulus at de hadde sagt: Det Paulus her forteller om seg selv er jo rene bagatellen mot det jeg har å dras med. Jeg kan ikke tenke meg muligheten av at Gud vil behandle meg slik som han behandlet Paulus i dette tilfelle. Farvel, Paulus - du var altfor gudfryktig til at jeg tør sammenligne meg med deg, eller har noe å lære av deg. Farvel, Jesus - du har ingen hjelp for meg. - Så kunne man altså slett ikke tro på Herren lenger.

Andre ville vel bli opptatt av Paulus på den måten at de tenkte: Denne Paulus var en så ynkelig og ussel figur, at det er ufattelig at det går an å være slik og så gi seg ut for å være apostel. Er det slikt som kalles å "være en benådet synder", da fri og bevare oss vel for å ha mer med kristendom å gjøre. Så kunne man altså heller ikke tro på Herren.

Nå har imidlertid ikke en sjel på jorden grunnlag for å tenke på noen av disse måter. For han vet jo ingenting om Paulus' torn. Og derfor kan han ikke vite om det er den rene usseldom som det er grunn til å forakte Paulus for, eller om det egentlig dreier seg om en slik høyreist, åndelig helteholdning hos Paulus under hans misjonærlidelser, at det rett sett gir grunn til den største beundring for ham.

Derfor lærer denne Paulus' historie oss lite og ingenting om Paulus selv, men desto mer om Herrens styrende og frelsende, bevarende og fullendende nåde. Og den gjør det dessuten på en slik måte at den usleste kan få hjelp, og den mest høyreiste må lære å kjenne sin sanne svakhet og Herrens underlige veier med både den svake og den sterke.

Men jeg legger ikke skjul på at jeg mener vi her i sannhet kan lære noe om ydmykhet av Paulus. Her hadde han en førsteklasses anledning til å gjøre seg selv interessant og merkelig, berømme seg av noe han kunne gi ut for å være en særlig behandlingsmåte fra Herrens side - og på den måten hemmelig eller åpenbart forherlige seg selv. Allikevel finnes ikke antydning til slikt. Han trer tvertimot tilbake i en forunderlig anonym bakgrunn med sine særeiendommeligheter, stiller seg frem for oss i naken beskjedenhets og sier likesom: Se ikke på meg. Det er ikke noe å se ved meg. Men se hvordan Herren er overfor meg, og lær derved hvordan han er og vil være overfor deg. Paulus oppfylte med dette det profetiske motto: "Han skal vokse, jeg skal avta." ([Johs.3,30](#))

Men beretningen om tornen i kjødet har også noe mer å lære oss.

Den lærer oss meget om den åndelige nøds akutte spørsmål. Den viser oss at når en åndelig nød blir

akutt, så formes det i sjelen to store spørsmål som det kjennes livsnødvendig å få svar på. Disse to: Hvorfor har jeg dette plagsomme i livet - uten ringeste sjanse til å bli det kvitt? Hvorfor er jeg slik som jeg er - enda jeg gjerne ga alt jeg eier og har for å bli annerledes enn jeg er?

På lignende måte ser vi her helt typisk hvordan den åndelige nød i akutte stunder driver frem fra hjertet to brennende bønner til Herren. Disse to: Herre - ta fra meg disse plager! Herre - forvandle meg, så jeg får en natur som kan bære og tåle mer, hvis du ikke vil ta mine plager fra meg.

På disse spørsmål og bønner var det Paulus fikk svar. Og nettopp derfor er denne beretning om tornen i kjødet i [2. Kor.12](#), så dyrebart for ethvert hjerte som lider åndelig nød. For gjennom den får også vi svar på våre smertelige livsproblemer. På de følgende sider i denne bok skal vi prøve å klargjøre det svar Herren gir oss i åndelig nød, gjennom det forbilde han har gitt med Paulus' eksempel.

Anmerkning: Når jeg i det foregående har nevnt så mange gjetninger om Paulus' torn i kjødet, er det kanskje ikke altfor ubeskjedent å nevne en gjetning jeg selv ofte har vært inne på, og som lar seg begrunne meget godt ut fra Paulus' brev. Jeg har nemlig ofte gjettet på at hans torn i kjødet har vært et bestemt erindringskompleks. Erindringen er et fryktelig piiekogger for Satan. Fra det tar han sine piler og skyter dem mot hjerte og samvittighet. Og de forfeiler meget sjelden sin fryktelige virkning: mismot, håpløshet, fortvilelse over noe som ikke kan gjøres ugjort, o. lign.

Paulus har utvilsomt hatt et slikt erindringskompleks. Og det har klart nok fulgt ham gjennom hele livet livet nemlig erindringen om at han engang hadde vært "en spotter og forfølger og voldsmann" ([1.Tim. 1,13](#)). Han hadde deltatt i mordet på Stefanus ([Ap.gj.7,58f.](#)). Han hadde "fnyst av trussel og mord mot Herrens disipler" ([Ap.gj.9,1f.](#)) og ansett det for sin åndelige plikt å gjøre hva han kunne for å skade eller utrydde Jesu navn. - Det går en ofte iaktatt "linje" gjennom Paulus' brev som i høy grad angår dette erindringskompleks. I 1. korinterbrev, som er skrevet nokså tidlig, sier han at han er den "ringeste av alle apostlene" og "er ikke verd å kalles apostel fordi jeg har forfulgt Guds menighet" ([1. Kor. 15,9](#)). I efeserbrevet, som er skrevet under hans fangenskap i slutten av hans liv, kaller han seg selv «den ringeste av alle de hellige» (3,8) - åpenbart under trykket av minnet om engang å ha vært hva de andre ikke hadde vært: forfølger, og morder. I den siste tid av sitt liv skriver han fra fengselet i Rom: " jeg er den største av alle syndere" - nettopp under henvisning til sin erindring om å ha vært en spotter, forfølger og voldsmann mot Kristi menighet. - Det er tydelig at dette erindringskompleks har fulgt ham hele livet. At det stadig påny har ydmyket ham, fremkalt tvil og mismot i hans sinn, er meget naturlig. Forsåvidt kan det meget vel ha spilt rollen som en torn i kjødet. Vi må da anta at dette erindringskompleks er blitt særlig plagsomt etter at han mottok de "høye åpenbarelses fra Herren".

Det vil kanskje være en eller annen leser som kjenner seg igjen i dette: de har noen erindringer om seg selv, som de ikke på noen måte kan få ut av sitt sinn, men som tvertimot påny og påny tryller frem sine pinefulle bilder for deres hjerte og samvittighet. Det kan være erindringer om betydningsfulle og vidtrekkende handlinger de har innlatt seg på i sitt tidligere liv - og siden aldri blir ferdige med å angre, aldri blir ferdige med i sitt forhold til Gud. Om og om igjen tror de syndenes forlatelse for det og påny og påny må de likesom søke syndenes forlatelse for det.

(Tre gange bad jeg Herren om, at den måtte blive taget fra mig, men han svarede: »Min nåde er dig nok, for min magt udøves i magtesløshed.« Jeg vil altså helst være stolt af min magtesløshed, for at Kristi magt kan være over mig. Derfor er jeg godt tilfreds under magtesløshed, under mishandlinger, under trængsler, under forfølgelser og vanskeligheder for Kristi skyld. For når jeg er magtesløs, så er jeg stærk. [2. Kor.12,8-10](#))

(Fra kap.1 afsnit 4 i "tornen i kjødet" af Olav Valen-Sendstad" - Lunde Forlag 1972 - Shafan 11-03-15)